

VE

training

Ik wil spelen!

Uitgaan van
de drie
pedagogen
HetKan!

—
ik wil
SPELEN!
—

Verwondering

*Kinderen rennen en vliegen in het rond
Bekijken de wereld van binnen en van buiten
Ze nemen de tijd en hebben oog voor vreemde details
Gaan vooruit en soms een stapje terug
Ze bewandelen verwonderd hun eigen pad
Zie je ze onderzoeken en vragen om meer?
Geef kinderen ruimte en materialen om vrijuit te bewegen,
om te ontwikkelen op hun eigen creatieve manier
Laat ze de wereld op hun eigen wijze ervaren
Kijk ze gaan
Ze leren het, gewoon, vanuit zichzelf
En jij? Jij mag hen verwonderd volgen
Zo willen we spelen!*

Ik wil spelen:

van visie naar praktijk

Beste pedagogisch professional,

Weet je nog waarom je ooit met kinderen bent gaan werken? Lukt het je om in de praktijk te doen wat je graag wilt? Bij goede kinderopvang hebben we volop ideeën. Boeken vol zijn erover geschreven. In de dagelijkse praktijk is het soms best ingewikkeld. Hoe organiseer je alles, zodat jij ontspannen en echt kindgericht kunt werken? De training van HetKan! geeft je praktische handvatten om de visie om te zetten naar de praktijk waarbij het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen centraal staat.

Kindgericht werken? HetKan!

Het team van HetKan! heeft onderzocht welke factoren een belangrijke rol spelen bij kindgericht werken en heeft de training 'Ik wil spelen' (IWS) ontwikkeld. IWS geeft je houvast om kindgericht werken in de praktijk te brengen:

10 Ankers

- UITGAAN VAN 3 PEDAGOGEN
- UITGAAN VAN HET COMPETENTE KIND
- VRAAG HET DE KINDEREN
- PROCESGERICHT VERSUS PRODUCTGERICHT
- DOCUMENTEREN
- KENNIS OVER ONTWIKKELING
- EEN UITDAGING VERSUS EEN OPDRACHT
- INSPELEN OP KINDEREN
- DE VERWONDERING IN ERE HOUDEN
- KIJKEN ACHTER HET GEDRAG

SLIM (Spelend Leer Ik Mezelf)

Als je kindgericht werkt wil je de ontwikkeling stimuleren op een wijze waarbij je inspeelt op de kinderen. Hiervoor heb je kennis nodig van de inhoudslijnen. Met de SLIM bouwstenen vergroot je je inzicht en kennis tijdens je werk in de groep.

De 10 ankers en SLIM zijn gebaseerd op theoretische inzichten en veel praktijkervaring.

Jij doet ertoe!

Als pedagogisch professional speel jij een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen. Jij doet ertoe! Tijdens de VE- training 'IK WIL SPELEN!' reflecteren we op je dagelijkse praktijk. Je wordt je bewust van jouw kracht en krijgt handvatten om nog verder te groeien in jouw rol.

Wij hebben er zin in om met jou op onderzoek uit te gaan! Alvast een vraag voor jou om over na te denken: Wat gun jij kinderen?

Een vriendelijke groet,
Team HetKan!

Kindgericht werken?

'IK WIL SPELEN' maakt het mogelijk!

IK WIL SPELEN in het kort

Aan de hand van het verbeteren van jouw interactievaardigheden helpt IWS je bij het kindgericht begeleiden van kinderen in hun brede ontwikkeling. Welbevinden en betrokkenheid staan hierbij centraal, want gelukkige kinderen ontwikkelen zich het best. Daarom werkt IWS vanuit het eigen spel, de beleving, initiatieven en het tempo van kinderen en alledaagse dingen in de groep. Thema's en activiteiten vloeien mede voort uit observaties door pedagogisch medewerkers. In IWS rusten we kinderen van jongs af aan toe om mee te praten, mee te werken, mee te denken en mee te leven. Deze vorm van actief ontwikkelen en leren versterkt de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen van kinderen. Je laat je zien als positieve opvoeder waardoor kinderen de ruimte krijgen te leren samenleven.

Jij kan het !

Aan het einde van de VE-training IK WIL SPELEN! weet je op een kindgerichte wijze de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Je ontwikkelt een sterke basis voor het handelen in de praktijk. Vanuit een gedegen kennis en sterke interactievaardigheden weet je de kinderen uit te dagen en te stimuleren. Je kunt verwoorden waarom je doet wat je doet en wat de pedagogische boodschap is van jouw handelen. Je weet dit handelen zichtbaar te maken zodat ook de ouders/ verzorgers van het kind hierin meegenomen worden.

De IK WIL SPELEN! VE-training:

- Voldoet aan de Wet OKE.
- Is een basistraining waarmee je in de opvang aan de slag kunt met ieder VE-programma en dit op een kindgerichte wijze kunt inzetten.
- Is een basistraining waarmee je ook zonder VE-programma aan de slag kunt waarbij

je leert werken vanuit een beredeneerd aanbod.

- Is gebaseerd op veel praktijkervaring en op theoretische inzichten uit literatuur en onderzoek.
- Wordt gegeven door ervaren trainers met jarenlange ervaring binnen de kinderopvang.

De IWS training leidt op tot startkwalificatie VE.

IWS bestaat uit twee modules:

MODULE 1: 10 Ankers:

is gericht op kinderen van 0 tot 12 jaar in een kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en BSO. We hebben onderzocht welke factoren een belangrijke rol spelen bij kindgericht werken en hebben 10 ankers ontwikkeld die hierbij houvast bieden en helpen om jouw interactievaardigheden te versterken. Tijdens de training leer je de 10 ankers kennen en toepassen in de groep. Het biedt een stevige basis voor het kindgericht werken en geeft jouw professionaliteit een positieve impuls.

MODULE 2: Kennis als basis:

is de verdiepende IWS VE training en richt zich op kinderen van 0 tot 4 jaar. Als je kindgericht werkt, wil je de ontwikkeling stimuleren op een wijze waarbij je inspeelt op de kinderen. Hiervoor heb je kennis nodig van de inhoudslijnen. Bij IWS hebben wij SLIM bouwstenen ontwikkeld die je inzicht en kennis vergroot tijdens je werk op de groep. SLIM staat voor 'Spelend Leer Ik Mezelf'. In de bouwstenen vind je de inhoudslijnen van de ontwikkelingsdomeinen: motoriek, taal, rekenen, spel, sociaal-emotioneel, oriëntatie op jezelf en de wereld, kunstzinnige vorming, digitale geletterdheid.

SLIM helpt je de inhoudslijnen herkennen in het spel van de kinderen. Zo zie je steeds beter waar kinderen in hun ontwikkeling staan, wat zij nodig hebben en wat nog aandacht nodig heeft. Je leert gericht passende interventies in te zetten tijdens het spel van de kinderen en in de alledaagse dingen.

Andere onderwerpen van module 2 zijn:

- Spel en spelontwikkeling
- Uitgaan van verschillen
- Begeleidersrollen instructeur, trainer en begeleider
- Groepsmanagement
- Ouderbetrokkenheid

De bijeenkomsten

Elke bijeenkomst bestaat uit de volgende ingrediënten:

- Terugblik: het delen van en reflecteren op de uitdagingen waarmee je geoefend hebt.
- Aan de slag met een nieuw anker of ontwikkelingsgebied: theorie en concrete beelden uit de praktijk.
- Reflectie: waar sta jij nu, wat kan je morgen gelijk toepassen, waar wil je heen en wat heb je daarvoor nodig?
- Vaststellen van de uitdagingen voor de komende weken.

Er is ruimte om in de bijeenkomsten casussen uit jouw eigen praktijk te bespreken. Tijdens elke bijeenkomst houden we procesgesprekken in de grote groep en kun je navraag doen bij andere deelnemers. Hebben anderen een werkwijze die jou kan helpen?

Wat wij kinderen gunnen met de 10 ankers, gunnen we jou ook: we begeleiden jouw proces in plaats van het te leiden. Je krijgt van ons vrijheid; er is geen sprake van vrijblijvendheid. We stimuleren je hulp te vragen bij andere deelnemers, collega's en de trainer. Jij doet ertoe, laat jezelf zien!

Inhoud van de IWS VE-training:

Het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen is een fantastische taak met veel verantwoordelijkheden. Wij gunnen kinderen dat ze zich mogen ontwikkelen op een wijze die bij hen past: spelend, ontdekkend, onderzoekend, in welbevinden en betrokkenheid en vanuit autonomie! IWS maakt je bewust van jouw eigen rol in dit proces. De kwaliteit van jouw

interactievaardigheden speelt een cruciale rol in de pedagogische kwaliteit in jouw groep. In de training krijg je concrete handvatten om jouw interactievaardigheden te versterken en onderzoek je je pedagogische basishouding. Om kindgericht te werken kun je niet zonder kennis van de inhoudslijnen. In de training krijg je concrete handvatten om de inhoudslijnen te herkennen in het spel van de kinderen en daarin gericht passende interventies in te zetten.

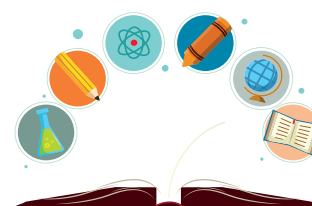
Van trainingsmap naar inspiratiemap:

Je krijgt een eigen map. Hierin zit alle informatie die nodig is tijdens de bijeenkomsten. Onderdeel van de map is de 'Eigenwijzer' De eigenwijzer heeft als doel jouw proces zichtbaar te maken. Je vult hier in wat je hebt gedaan in de bijeenkomsten en welke uitdagingen je krijgt in de praktijk. Zo wordt zichtbaar wat je gedaan hebt en wat gelukt is.

Van je trainingsmap maak je je eigen inspiratiemap als bron voor de komende jaren. Hiermee begeleid je je eigen groeiproces om de pedagogisch medewerker te zijn die jij kinderen gunt. Je verwoordt en verbeeldt je kennis, ervaringen en wensen voor de toekomst zodat je dit aan iedereen om je heen kunt uitleggen.

In je inspiratiemap maak je per anker of inhoudslijn zichtbaar:

- Wat betekent het anker of de inhoudslijn voor jou?
- Waar wil je naartoe groeien?
- Welke ideeën en voorbeelden inspireren jou?
- Welke stappen heb jij gezet: je omschrijft minimaal hoe je hebt gewerkt aan de uitdagingen en wat dit de kinderen en jou opleverde?
- Door welk artikel, filmpje, literatuur of ander onderdeel van ons e-learningprogramma heb jij je laten inspireren en wat heb je daarmee gedaan?

Opbrengst van de training

Jij doet ertoe!

Je hebt kennis gekregen van de inhoudslijnen van kinderen en je weet op kindgerichte wijze de juiste interventies te plegen, zonder dwingend aanwezig te zijn:

- Tijdens het (samen)spel van het kind
- Door de omgeving zo in te richten dat je de kinderen ermee uitdaagt
- In de alledaagse activiteiten en rituelen: op betekenisvolle momenten
- Tijdens thema's die vanuit de verwondering van de kinderen worden opgebouwd

Je weet uit te gaan van verschillen en de ontwikkeling van de kinderen op hun eigen niveau te stimuleren:

- Kinderen die al veel kunnen en weten
- Kinderen die zich ontwikkelen binnen het basisaanbod
- Kinderen die meer begeleiding en prikkeling nodig hebben (lees hier: risico op ontwikkelingsachterstanden, maar wij noemen dit liever niet zo)
- Je weet je kindgericht handelen zichtbaar te maken en toe te lichten aan ouders/verzorgers

Je leert kindgericht werken in de praktijk te brengen

Je weet:

- gebruik te maken van de pedagogische cyclus: activiteiten met de kinderen, kijken en luisteren, onderzoeken en documenteren, reflecteren interpreteren en plannen maken
- kansen te zien, te benutten en te creëren in de alledaagse rituelen en het spel van de kinderen
- een werkwijze te hanteren waarbij het beredeneerd aanbod van de ontwikkelingsdoelen systematisch bewaakt wordt en steeds achteraf genoteerd wordt wat er daadwerkelijk aangeboden is
- de drie pedagogen als rijke bron en stimulans voor spelen en leren in te zetten en in te richten
- het management in je groep goed te plannen en daarbij uit te gaan van het competente kind
- te reflecteren op het eigen handelen om op basis daarvan goede vervolgacties te bedenken en uit te voeren zodat de ontwikkelprocessen van de kinderen alle ruimte krijgen
- spel en dagelijkse rituelen als bron van ontwikkeling te zien
- uit te gaan van de verwondering van de kinderen
- te reflecteren op de eigen professionele basishouding en planmatig te werken aan de competenties die jij hierin nog wilt ontwikkelen
- welke factoren van belang zijn bij het vormgeven van kindgericht werken
- op welke wijze het kindgericht werken daadwerkelijk vorm gegeven kan worden en kunt dit toelichten in woord en beeld

Je weet hoe je de ouderbetrokkenheid kunt vergroten en brengt dit in de praktijk

Studiebelasting

Module 1, de 10 Ankers: 7 dagdelen van 3 uur (21 uur)

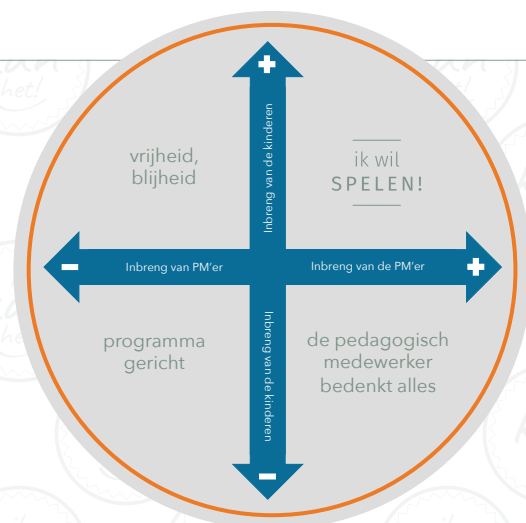
Module 2, kennis als basis: 6 dagdelen van 3 uur (18 uur)

Er zit ongeveer vier weken tussen iedere bijeenkomst. De uitdagingen na elke bijeenkomst ga je vooral aan in de praktijk, op de werkvloer. Studietijd in de vorm van het maken van je eigen inspiratiemap en het werken aan de uitdagingen om de training af te kunnen ronden (11 uur)

De studiebelasting is totaal 50 uur.

Kwalificatie

1. Deze training wordt verzorgd op MBO-plus niveau en hiervoor is een MBO-diploma of hoger vereist.
2. Je woont alle bijeenkomsten bij. Door de impact van het samen leren tijdens de bijeenkomsten is dit niet te vervangen door opdrachten. Alleen in uitzonderingsgevallen kan er voor een gemiste bijeenkomst een vervangende opdracht gemaakt worden.
3. In je Eigenwijzer laat je zien hoe je hebt gewerkt aan je competentieprofiel en uitdagingen en waarmee je nog aan de slag wilt.
4. Je schrijft aan het einde van module 1 een brief aan de kinderen waarin je verwoordt wat voor pedagogisch medewerker jij voor hen wilt zijn. Aan het einde van module 2 heb je van de verschillende inhoudslijnen een gerichte interventie en je evaluatie daarvan gedocumenteerd. Je laat daarin zien wat je zag en hebt gedaan om een kind te begeleiden bij iets wat nog een uitdaging voor hem is.
5. Van je trainingsmap heb je je eigen inspiratiemap gemaakt: je verwoordt en verbeeldt wat de 10 ankers en de inhoudslijnen voor jou betekenen en hoe je hebt gewerkt aan de uitdagingen.
6. Quick-scan competentiewijzer: je hebt je competentieprofiel per anker (een paar keer) ingevuld en aan het eind van de training maak je zichtbaar of en hoe je je ontwikkeld hebt.

IK WIL SPELEN!:
VE sámen
met de kinderen HetKan!